

szerepet játszó nemzetközi gazdasági szervezetek és tömörülések (Nemzetközi Valutaalap, Világbank) tevékenységéről, szolgáltatásairól.

A jogi ismeretek keretében a szerzők (dr. Juhász József és dr. Tétényi Zoltán) a terjedelmes jogi irodalomból a revizorok számára nélkülözhetetlen jogi tudnivalókat foglalják össze. Könyvük államháztartási és büntető eljárásjogi részre tagozódik. Az előbbi az államháztartás fogalmát, felépítésének rendszerét, a Magyar Államkincstár jogállását, feladatait, az államháztartás gazdálkodásának alapelveit mutatja be. A szerzők foglalkoznak a központi költségvetésre vonatkozó tudnivalókkal, a bevételek és kiadások fajtáival s a központi költségvetéssel kapcsolatos hatáskörökkel. Ez utóbbiak megoszlanak az Országgyűlés, a Kormány, a pénzügyminiszter és a fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetője között. A helyi önkormányzatok költségvetését az Önkormányzati hivatal készíti el, s ez tartalmazza a helyi kisebbségi önkormányzat költségvetését is. A könyv táblázatosan sorolja fel az egyes hatáskörökkel járó feladatokat és a helyi önkormányzatok bevételi forrásait. A továbbiakban olvashatunk a költségvetési szerv alapításáról, megszüntetéséről, ez utóbbiak kiváltó okairól, majd a költségvetés tervezésének, a költségvetési törvény megalkotásának folyamatát ismerjük meg. Szó van a könyvben a költségvetési előirányzat módosításáról, a költségvetési szerv gazdálkodásának alapvető szabályairól, a kincstári finanszírozás rendjéről, valamint a költségvetési beszámolóiról, az államháztartási ellenőrzésről is.

A könyv szorosan vett jogi ismeretekkel foglalkozó része a büntető jog érvényesülésének jogi formáját: a büntetőjogi felelősség megállapítását szolgáló büntető eljárás lefolytatásának menetét tárgyalja. A büntető eljárás a feljelentéssel indul meg; megismerjük a feljelentési jogosultságra és kötelezettségekre, a külföldi államnál történő

feljelentésre (mint különleges eljárásra), a feljelentés módjára, a nyomozó hatóságokra, a feljelentés mellékleteire vonatkozó előírásokat, valamint a feljelentés különös szabályait.

A bizonyítás eszközei közt a tanúvallomás, a szakvélemény, a tárgyi bizonyítási eszközök, az okirat, a szemle, a helyszínelés, a bizonyítási kísérlet, a felismerésre bemutatás példákkal, a terhelt vallomása és a büntető eljárás megindítása előtt megszerzett bizonyítási eszközök szerepéről olvashatunk. A szerzők feltűntetik a rájuk vonatkozó jogszabályokat, köztük a büntetőeljárásról szóló, a Magyar Közlönyben 1998. március 23-án kihirdetett és 2000. január 1-jével hatályba lépett új törvény (1998. XIV. tv.) §-ait is. Végül utalást találunk az új törvény 12. §-ának (4) bekezdésére, amely szerint a nyomozás teljesen új szereplője a nyomozási bíró lesz, akinek feladata az egyén alkotmányos jogainak védelme és meghatározott nyomozási cselekmények elvégzése.

R. I.

Lauf László

RÉSZVÉNY- ELEMZÉSÉRŐL KISBEFEKTETŐKNEK

AULA Kiadó Kft.,

Budapest, 2000. 196 p.

A befektetők a tőkepiacon csak akkor lehetnek sikeresek, ha ismerik a befektetési szabályokat, a felvállalható kockázatokat, s ezek figyelembevételével hozzák meg a döntéseiket. A tőzsdei árfolyamok, indexek alakulását ugyanis igen sok – nehezen kiszámítható – tényező befolyásolja. A hibás, nem körültekintő döntések komoly veszteségekkel járhatnak, az árfolyamok alakulásának elemzési módszerei

azonban támpontul szolgálhatnak a részvények vásárlásához vagy eladásához. A tőkepiac egyik leggyorsabban fejlődő területe a befektételelemzés, az értékpapírok árfolyam-alakulásának elemzésével, értékelésével az előrejelzések kialakítása. Sok statisztikai és matematikai módszer szolgál erre a célra. Lauf László kézikönyve ezek közül mutat be néhányat azoknak, akik befektetéseik során nem akarnak mások véleményére hagyatkozni, hanem az árfolyamokból kiolvasható tendenciák alapján döntenek el, hogy melyik részvényből mikor érdemes vásárolni s azt mikor érdemes előnyösen eladni.

A szerző kifejti, hogy a részvények árfolyamát a befektetők véleménye alakítja ki; az árak olyan irányba mozdulnak el, amilyen irányban a legerősebb a befektetői vélemény. Az árfolyamokban minden, a részvény piacát érintő információ tükröződik. Így – többek közt – a pszichológiai hatások is. Az árfolyamgörbék, diagramok értelmezése, értékelése nehéz feladat, de már régóta vannak próbálkozások a döntést megkönnyítő matematikai, statisztikai módszerek kialakítására. Az 1906-ban Budapesten született és az első világháború után külföldre vándorolt André Kostolany mint elismert tőzsdei szakértő sokra értékelt az alapos megfontolást és a logikát. A múlt évben magyarul megjelent Tőzsdepszichológia című, igen sajátos hangvételű könyvében (alcíme: Kávéházi előadások) sok érdekes megállapítás mellett azt is olvashatjuk, hogy: „... a tőzsdén minden lehetséges – még az is, ami logikus.” Könyvéről a múlt évi decemberi számunkban olvashattunk ismertetést. Lauf László kézikönyvében szintén a logikára épülve kívánja növelni a kisbefektetők befektetéseinek a biztonságát.

A szerző megismertet a mozgóatlagon optimalizálásán alapuló módszerekkel; a közölt szemléltető táblázatokból kitűnnek a vételi és eladási jelzések. Felhívja a figyelmet arra, hogy igen fontos a mozgóatlagon megfe-

elő kiválasztása s a veszteséget okozó hamis jelzések kiszűrése. A mozgóátlagok szerkesztése egy meghatározott időköz árfolyamadatainak átlagolásából áll. Az árfolyamadatok átlagolásának fajtái közt egyszerű, súlyozott és exponenciális mozgóátlagok vannak, a két utóbbinak az a célja, hogy a legfrissebb adatok nagyobb súllyal kerüljenek számításba.

A továbbiakban arról olvashatunk, hogy a mozgóátlagokat nem elég önmagukban figyelembe venni, hanem számolni kell az indikátorok alakulásával is. A gyakran használt indikátorok a vételi és eladási megbízások időzítéséhez alkalmazhatók; célszerű a befektetési döntéshez több indikátor használata is. A szerző az indikátorok ismertetése során kitér azok számítási módjára, valamint a jelzések okaira, részletesen leírva a fontosabb indikátorok használatához és jelentéséhez szükséges tudnivalókat, paramétereit, elemzési módszereket (Fibonacci vonalak, körök, Japán Gyertyadiagram, a napon belüli ciklusok és indexek vizsgálata indikátorokkal, a tőzsdeindex alakulása stb.).

Szó van a kézikönyvben arról is, hogy a tőzsdére (így a tőzsdei indexekre) ható körülmények három fő csoportra oszthatók: vannak a világ összes tőzsdéjére befolyással bíró hatások, egy térség (például EU zóna) tőzsdéit befolyásoló tényezők és egyetlen tőzsdén, lokális hatást kifejtő körülmények. A szerző felhívja a figyelmet arra, hogy a nagyobb biztonsághoz, a megalapozottabb döntéshez a minél több oldalú vizsgálat vezet. Arra is rávilágít, hogy mindig az adott időszakban ismert információkat kell figyelembe venni, az elemzéseknél feltétlenül számolni kell az időközben történt változásokkal!

A tőkepiac alakulása iránt érdeklődő kisbefektetők számára összeállított kézikönyv programmelléklete segítségével az aktuális diagramok megrajzolhatók, s segítségükkel növelhető a befektetés biztonsága. A program több

paraméterezhető diagram készítésére alkalmas, beállítható vele az elvárt nyereség és a még elviselhető veszteség mértéke, jelzi továbbá a kiválasztott részvények forgalmi adatait, az árfolyamadatok napon belüli felhasználhatóságát, a tőzsdeindexre leginkább befolyást gyakorló részvényeket stb. A program használatához az EXCEL 97 ismerete szükséges; a kézikönyv tartalmazza a program működtetésének részletes leírását is. A Mellékletek a külföldi indexek indikátorok segítségével történő vizsgálatát, a Japán Gyertyadiagram sűrűn használt alakzatait, valamint a használói feltételeket tartalmazzák.

R. I.

Bohus Gabriella – Brehószkiné Mile Adrien – Dávid Ferenc – Fekete Imréné – Hubényi Ernőné – Pál Tibor

MAGYAR KÖNYVVIZSGÁLÓI ALMANACH 2000

*Magyar Könyvvizsgálói Kamara
Oktatási Központ Kft.
Budapest 2000. 252 p.*

„A Magyar Könyvvizsgálói Kamara megalakulásával új fejezet kezdődött a magyar könyvvizsgálói szakmában: megteremtődött annak a lehetősége, hogy a hazai könyvvizsgálók külön törvényben rögzített keretek között, önkormányzattal rendelkező szakmai köztestület által képviselve és segítve végezzék tevékenységüket” – olvashatjuk a könyvvizsgálói tevékenység széles körben való megismertetése céljából második alkalommal kiadott Magyar Könyvvizsgálói Almanach 2000. Előszavában, amelyet dr. Sugár Dezső – a Kamara elnöke – írt. A továbbiakban kifejti, megvan a kellő alap arra, hogy az elmúlt években hozott in-

tézkedések eredményeként a kamarába szerveződött könyvvizsgálók által végzett könyvvizsgálatok minőségileg javuljanak s ezáltal az éves beszámolók és más jelentések pénzügyi információi megbízhatóbbá váljanak. A Kamara fontos feladata tagjainak felkészítése az új gazdaság által támasztott követelményekre s ehhez a tagság szakmai továbbképzésével, szakértői vélemények kiadásával, konzultációk és konferenciák megszervezésével, valamint a szakmai munka minőségellenőrzési rendszerének kidolgozásával és bevezetésével járul hozzá. A változó jogszabályok nyomán követése, a munka minőségének folyamatos ellenőrzése vezet a könyvvizsgálók szakmai és erkölcsi elismeréséhez.

Az Almanachban közölt rövid szemelvények tájékoztatnak a számvitel 2001. évi változásainak a könyvvizsgálattal való összefüggéseiről, a Nemzeti Könyvvizsgálói Standardok elfogadásáról s a számviteli szabályozás új kategóriájáról: a számviteli szolgáltatásról. A személyvények szerzői – a Kamara tisztségviselői – rámutatnak arra, hogy a 2001. január 1-jével hatályba lépett újrakodifikált számviteli törvény alapos felkészülést követel meg a könyvvizsgálók részéről.

Az új törvény közelít a gazdasági társaságokról szóló 1997-ben elfogadott törvényi előírásokhoz s ezután a könyvvizsgálók hazánkban is a szakma standardok alapján végzik munkájukat. A standardokkal kapcsolatos feladatok még nem fejeződtek be; a standardok ugyanis változó, bővülő szabályok, amelyeket a gyakorlati élet folyamatosan alakít. A hazai jogszabályok változása igényli a standardok karbantartását; a Kamara Szakértő Bizottsága a standardok felülvizsgálatát kiemelt feladatként kezeli s ehhez számít a tagság közreműködésére is.

Új fogalomként épült be a számviteli szabályozásba a számviteli szolgáltatás, amely a könyvvizsgálói tevékenysége is magában foglalja. A minő-